

PUBLICATIEBLAD

LANDSBESLUIT, HOUDENDE ALGEMENE MAATREGELEN, van de 13de november 2018 ter uitvoering van artikel 29, eerste en vijfde lid, en artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening maritiem beheer en artikelen 8A, derde lid, en 8C, eerste lid, van de Landsverordening grondslagen natuurbeheer en -bescherming (Landsbesluit SPAW-gebied I)

In naam van de Koning!

De Gouverneur van Curaçao,

In overweging genomen hebbende:

dat het wenselijk is ter uitvoering van artikel 10 van het Verdrag van Cartagena¹ maatregelen te nemen ter bescherming en behoud van kwetsbare ecosystemen en de habitat van uitgeputte en bedreigde species in het verdragsgebied, en ter uitvoering van artikel 4 van het SPAW-protocol² en van artikel 8, onderdeel a en c, van het Biodiversiteitsverdrag³;

dat het hiertoe wenselijk is een beschermd gebied als bedoeld in artikel 4 van het SPAW-protocol aan te wijzen krachtens artikel 29, eerste lid, van de Landsverordening maritiem beheer⁴ en op grond van artikel 8A, derde lid, van de Landsverordening grondslagen natuurbeheer en –bescherming regels te stellen als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening maritiem beheer en artikelen 8A, derde lid, en 8C, eerste lid, van de Landsverordening grondslagen natuurbeheer en -bescherming⁵, waaronder de vaststelling van bufferzones;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, besloten:

§ 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

In dit landsbesluit wordt verstaan onder:

a. ministers: de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke

---

¹ Trb. 1983, no. 152.

² Trb. 1990, no. 115.

³ Trb. 1992, no. 164.

⁴ P.B. 2007, no. 18.

⁵ P.B. 2018, no. 66.

- Planning en de Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur gezamenlijk;
- b. SPAW-gebied I: het gebied, bedoeld in artikel 2, eerste lid;
- c. gebiedsbeheerder: een rechtspersoon als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Landsverordening maritiem beheer door de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning gemandateerd tot het mede uitoefenen van diens beheertaken in het SPAW-gebied I onder de daarbij te stellen voorschriften en beperkingen.

§ 2 **Beschermd gebied**

Artikel 2

1. Als beschermd gebied in de zin van artikel 4 van het SPAW-protocol is aangewezen het geografisch gebied begreemd door:
  - a. de zuidoostelijke kustlijn beginnende bij de westelijke punt van de Caracasbaai (Lijhoek) met coördinaten 12.070692°N, -68.873258°W tot Oostpunt (Punt Kanon) en verder de hoek om tot de coördinaten 12.063775°N, -68.759379°W; en
  - b. een lijn honderd meter uit de kust, gemeten vanaf de laagwaterlijn en de afsluitingslijnen, genoemd in het Besluit uitbreiding territoriale zee van het Caribische deel van het Koninkrijk⁶, inclusief de bodem van de zee en de waterkolom die zich daar boven bevindt, zoals aangetekend op de kaart in de bijlage bij dit landsbesluit gevoegd.
2. Het gebied, bedoeld in het eerste lid, wordt aangeduid als: SPAW-gebied I. In de Engelse taal wordt het gebied aangeduid als: SPAW-area I.
3. Aan het SPAW-gebied I grenst een bufferzone als bedoeld in artikel 8 van het SPAW-protocol, bestaande uit de baaien en inhammen die direct grenzen aan of in open verbinding staan met het SPAW-gebied, zoals aangetekend op de kaart in de bijlage bij dit landsbesluit gevoegd, uit de stranden der zee, als bedoeld in artikel 26, eerste lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek, en de getijdenzone.

§ 3 **Beheerplan**

Artikel 3

Het SPAW-gebied I wordt mede beheerd door de gebiedsbeheerder.

Artikel 4

1. Voor het SPAW-gebied I wordt jaarlijks voor een kalenderjaar een beheerplan vastgesteld.
2. De gebiedsbeheerder bereidt het beheerplan voor en legt een voorstel voor een beheerplan jaarlijks uiterlijk 1 oktober van het jaar voorafgaande aan het kalenderjaar waarop het beheerplan betrekking heeft, aan de ministers voor.
3. De ministers beslissen binnen drie maanden omtrent de vaststelling.

---

⁶ Stb. 1985, no. 559.

4. De gebiedsbeheerder plaatst het vastgestelde beheerplan op zijn website.
5. Bij de voorbereiding van het beheerplan worden de gebruikers betrokken.

Artikel 5

Het beheerplan is gericht op het bewerkstelligen van de doelstellingen van het SPAW-protocol en het Biodiversiteitsverdrag met inachtneming van de geldende wettelijke regelingen en omvat:

- a. de vereisten en verplichtingen voor beschermde gebieden zoals opgenomen in de Landsverordening maritiem beheer en de Landsverordening grondslagen natuurbeheer en bescherming en de geldende maatregelen op grond van de wet- en regelgeving in het SPAW-gebied I;
- b. een visie met betrekking tot de meerjarige ontwikkeling van het SPAW-gebied I;
- c. aanwijzingen voor toeristische en recreatieve gebruikers en vissers in het SPAW-gebied I, waaronder eventuele zonerings- en voor de activiteiten duiken en snorkelen in het bijzonder;
- d. de aanleg en het onderhoud van markerings- en meerboeien in het SPAW-gebied I;
- e. het monitoren van de effectiviteit van het beheer op de flora en fauna in het SPAW-gebied I in algemene zin;
- f. indien van toepassing, een algemene beschrijving van de beoogde wetenschappelijke onderzoeksactiviteiten in het SPAW-gebied I;
- g. de informatievoorziening aan, overleg en samenwerking met doelgroepen, gebruikers, directe belanghebbenden en het publiek in zijn algemeenheid, alsmede de bevordering van de publieke bewustwording van de waarde van het SPAW-gebied I;
- h. de samenwerking met overheidsdiensten en overige toezichthouders;
- i. het vergaren van informatie ten behoeve van de rapportage over het SPAW-gebied I, als bedoeld in artikel 19 van het SPAW-protocol;
- j. de wijze waarop de gebiedsbeheerder uitvoering gaat geven aan het bepaalde onder c tot en met i;
- k. een beschrijving van de gevolgen van activiteiten in de bufferzone op het SPAW-gebied I;
- l. de kosten die zijn gemoeid met de uitvoering van, in elk geval, het bepaalde onder c tot en met e, en g;
- m. indien mogelijk, voorstellen voor de zelfvoorzienende bekostiging van het SPAW-gebied I.

Artikel 6

1. De gebiedsbeheerder stuurt jaarlijks uiterlijk in juni een verslag naar de ministers over de uitvoering van het in het voorgaande jaar geldende beheerplan met onder meer een financiële verantwoording en bewijzen daaromtrent.
2. De ministers kunnen de frequentie van financiële verantwoording wijzigen.

Artikel 7

1. Het is verboden met een schip in het SPAW-gebied I te ankeren.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing:
  - a. op hydrografische opnemingsvaartuigen, bergingsschepen en vaartuigen die worden ingezet voor opsporing en redding;
  - b. in geval van overmacht en hulpverlening.

Artikel 8

1. De Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, in overeenstemming met de Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur, kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in artikel 7, eerste lid, indien het belang om te ankeren zwaarder weegt dan het belang van de bescherming van het koraalrifecosysteem, de mangroves en zeegrasvelden.
2. De gebiedsbeheerder wordt gehoord omtrent de ontheffing.
3. Aan de ontheffing, bedoeld in het eerste lid, kunnen voorschriften worden verbonden in het belang van de bescherming van het koraalrifecosysteem, de mangroves en zeegrasvelden.
4. Een ontheffing, als bedoeld in het eerste lid, kan worden verleend onder beperkingen gesteld in het belang van de bescherming van het koraalrifecosysteem, de mangroves en zeegrasvelden.

§ 4 Slotbepalingen

Artikel 9

1. Het beheerplan, bedoeld in artikel 4, wordt voor het eerst uiterlijk binnen drie maanden na inwerkingtreding van deze regeling opgesteld en ter vaststelling aan de ministers voorgelegd. Artikel 4, derde lid, is van toepassing.
2. Het beheerplan, bedoeld in het eerste lid, omvat in het bijzonder een implementatietraject. Na de schriftelijke vaststelling, bedoeld in het eerste lid, vangt de beheerder zo spoedig mogelijk aan met de uitvoering van het beheerplan.

Artikel 10

Dit landsbesluit treedt in werking met ingang van de derde maand na de datum van bekendmaking.

Artikel 11

Dit landsbesluit wordt aangehaald als: Landsbesluit SPAW-gebied I.

Gegeven te Willemstad, 13 november 2018
L.A. GEORGE-WOUT

Minister van Verkeer, Vervoer en
Ruimtelijke Planning,
Z.A.M. JESUS-LEITO

Minister van Gezondheid,
Milieu en Natuur,
S.F.C. CAMELIA-RÖMER

Uitgegeven de 28ste december 2018
De Minister van Algemene Zaken,
E. P. RHUGGENAATH

NOTA VAN TOELICHTING behorende bij het Landsbesluit SPAW-gebied I

I. Algemeen deel

De Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning en de Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur willen een SPAW-gebied instellen ter uitvoering van internationale verplichtingen.

Schets internationale verplichtingen en wettelijk kader

Artikel 192 van het VN-Zeerechtverdrag⁷ legt een algemene verplichting aan de lidstaten op tot bescherming en behoud van het mariene milieu. De bescherming van soorten is daar een integraal onderdeel van. De bescherming van het ecosysteem waarin de soorten leven en waarvan zij deel uitmaken is nodig voor de bescherming van soorten. Een ecosysteembenadering is dan ook het uitgangspunt van de verschillende internationale verdragen, waaronder het Verdrag van Cartagena en het Biodiversiteitsverdrag. In de overwegingen bij het Specially Protected Areas and Wildlife-protocol (SPAW-protocol⁸) benadrukken de noodzaak om bij de bescherming van de natuurwaarden in het Caribisch Gebied uit te gaan van het verband tussen de aan elkaar verbonden ecosystemen.

Het instellen van beschermde gebieden voor het behoud van de natuurwaarden van het Caribisch Gebied is een plicht van de lidstaten bij het verdrag van Cartagena en het SPAW-protocol. Het Verdrag van Cartagena is een regionaal marien milieu- en natuurverdrag voor het wijdere Caribisch gebied waarbij het Koninkrijk mede namens Curaçao partij is. Het SPAW-protocol dient ter nadere uitwerking van het Verdrag van Cartagena. Ook het SPAW-protocol is door het Koninkrijk der Nederlanden voor Curaçao geratificeerd.

De regering heeft een internationale verplichting om de mariene natuurwaarden van Curaçao te beschermen. De wetgever heeft in artikel 29 van de Landsverordening maritiem beheer⁹ aan de regering de bevoegdheid toegekend om gebieden te beschermen in het kader van de uitvoering van de verplichtingen ingevolge het SPAW-protocol. Deze toekenning hangt samen met het gebruik van de territoriale zee en de exclusieve economische zone vanuit het perspectief van de scheepvaart. Op grond van artikel 29, eerste lid, kunnen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen delen van de territoriale zee en de exclusieve economische zone tot beschermd gebied worden aangewezen. Op grond van artikel 8A, derde lid, van de Landsverordening grondslagen natuurbeheer en -bescherming kunnen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, regels worden gegeven ten aanzien van de soorten op bijlage III van het SPAW-protocol en ter zake van andere aangelegenheden ter uitvoering van het SPAW-protocol. Dit vormt de grondslag voor het instellen van het beschermde gebied en de aansluitende bufferzones.

De Staten hebben tijdens een bijeenkomst van het Parlatino te Cuba op 5 en 6 september 2014, een zogenaamde '*Ley Marco del medioambiente marino costero, en especial los sistemas ecologicos de*

---

⁷ Trb. 1983, no. 83.

⁸ Trb. 1990, no. 115.

⁹ P.B. 2007, no. 18.

*arrecifes de coral, manglares i praderas marinas*¹⁰ ingebracht, die met algemene stemmen is aanvaard. In deze raamwet worden de landen in het Caribisch Gebied gewezen op het grote belang van de bescherming van mariene ecosystemen, in het bijzonder de koraalriffen, mangroves en zeegrasvelden. Deze mariene ecosystemen vormen broedplaatsen voor allerlei andere organismen die weer van belang zijn voor onder meer de kustvisserij, maar ook voor de kustbescherming en het (duik)toerisme. De voortrekkersrol die door de Staten in deze is genomen, wordt door de regering erkend en met dit landsbesluit wordt een concrete stap gezet ter bewerkstelling van de door de Staten voorziene ontwikkeling van de ecologie van Curaçao.

In 2015 is de regering ook een samenwerking aangegaan met het Amerikaanse Waitt Instituut ter vaststelling van een oceaanebeleid en ter implementatie hiervan. Een concept beleidsplan "Recommendations for Curaçao Sustainable Ocean Policy" is op 16 juli 2016 door het Waitt Institute opgeleverd. Een van de aanbevelingen is de instelling van een beschermd gebied.

Met het aanwijzen van het SPAW-gebied I als beschermd gebied, als bedoeld in artikel 4 van het SPAW-protocol, treedt Curaçao toe tot een groeiend netwerk van partners in het Caribisch Gebied, dat actief de bescherming en het behoud van dit unieke gebied voorstaat. Aan het deelnemen aan dit netwerk zijn meerdere voordelen verbonden. Onder meer op het gebied van de bevordering van wetenschappelijk onderzoek, maar ook op het gebied van toerisme. De bescherming en het behoud van ecologische waarden is van cultureel en economisch belang. De ecologische karakteristieken van Curaçao dragen bij aan de leefbaarheid en de economische ontwikkeling van het eiland.

Bij totstandkoming van onderhavig beschermd gebied en verdere uitvoering van bovenvermelde initiatieven wordt voor het mariene deel van Curaçao grotendeels voldaan aan de strategische doelstelling C van de Aichi Biodiversity targets¹¹. Ook in de Landsverordening grondslagen natuurbeheer- en bescherming¹² wordt uitvoering gegeven aan het SPAW-protocol. De internationale verplichting tot bescherming van soorten op basis van het SPAW-protocol is geheel geïmplementeerd in de Landsverordening grondslagen natuurbeheer- en bescherming. Artikel 8A, eerste en tweede lid, bevat immers een verbod op het op enige wijze vernietigen of verstoren van de soorten genoemd in bijlagen I en II bij het SPAW-protocol. Dit verbod is geldend recht. Het instellen van het beschermd gebied doet aan deze maatregel niet af.

Instellen SPAW-gebied I

Met dit landsbesluit wordt een gebied aangewezen om te voldoen aan het SPAW-protocol. Het gebied loopt vanaf de westelijke punt van de Caracasbaai langs de kust naar het oosten van het land en gaat daarna nog de hoek om bij Oostpunt en loopt nog door naar het noordwesten. De lengte van het gebied komt ongeveer overeen met het bestaande informele onderwaterpark. Het gebied heeft een breedte van 100 meter gemeten vanaf de laagwaterlijn. Binnen deze 100 meter liggen de koraalriffen. De keuze om als eerste de wateren langs de zuidoostkant van het eiland tot beschermd gebied aan te wijzen is gebaseerd op de uitstekende conditie van de koraalriffen die hier liggen. Deze gebieden hebben een belangrijke functie als "broedkamer" voor soorten die

---

¹⁰ http://www.parlatino.org/pdf/leyes_marcos/leyes/proyecto-proteccion-medio-ambiente-marino-sept-2014.pdf

¹¹ <https://www.cbd.int/sp/targets/>

¹² P.B. 2018, no. 66.

elders op de koraalriffen van Curaçao terecht komen. Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat het koraalrifecosysteem dat middels het SPAW-gebied I beschermd zal worden tot de beste van het Caribische gebied behoort en zelfs in kwaliteit toeneemt. Verwezen wordt naar een van de vele wetenschappelijke publicaties: *“The current state of Curaçao’s Coral Reefs”* uit 2012,¹³ of een meer recente studie (Jackson et al., 2014)¹⁴ waarin de gezondheid van riffen in het hele Caribisch Gebied is vergeleken en de Marine Scientific Assessment van de Waitt Institute dat heeft geresulteerd in een rapport in mei 2017¹⁵. In die studie worden de riffen in het SPAW-gebied tot de laatst overgebleven gezonde riffen in de regio gerekend. Verder komen er tal van bedreigde dier- en plantensoorten voor. De regering wenst dit bijzondere ecosysteem zoveel mogelijk te beschermen door het aan te wijzen als beschermd gebied.

De impact van niet-duurzaam gebruik van gebieden op natuurwaarden kan ernstig zijn. Het behouden en bevorderen van biodiversiteit vereisen een actief beheer van de beschermde gebieden. Bijvoorbeeld door regelmatige patrouilles ter bescherming van deze gebieden, het verwijderen van afval zoals onbeheerd achtergelaten vislijnen en netten, maar ook het geven van duidelijke aanwijzingen aan toeristische en recreatieve gebruikers van en vissers in het SPAW-gebied. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld informatie en aanwijzingen aan duikers, snorkelaars, andere watersporters en vissers (Bron: Strategies for sustainable long term economic development in Curaçao, 12 May 2013).

Mangroves en zeegrassen zijn opgenomen in bijlage III bij het SPAW-protocol. Voor bijlage III soorten dienen de lidstaten bij het SPAW-protocol beheersmaatregelen te treffen. Mangroves en zeegrasbedden zijn essentiële componenten van gezonde koraalriffen. Beide ecosystemen hangen nauw met elkaar samen. Het beschermen van binnenwateren en andere door de lidstaat aan te wijzen grondgebieden, is een internationale verplichting die voortvloeit uit de definitie van het verdragsgebied zoals neergelegd in artikel 1, onderdeel c, van het SPAW-protocol. In dat artikel van het SPAW-protocol is neergelegd dat “Wider Caribbean Region” het gebied omvat, genoemd in artikel 2, eerste lid, van het Verdrag van Cartagena, alsmede de gebieden genoemd in artikel 1, onderdeel c, van het SPAW-protocol. Artikel 2, eerste lid, van het verdrag omschrijft het verdragsgebied als de Caribische zee, de Golf van Mexico en een strook van de Atlantische Oceaan. Artikel 1, onderdeel c, van het SPAW-protocol noemt additioneel de binnenwateren en wat betreft rivieren, het waterverloop tot en met de zoetwaterlijn, alsmede grondgebieden die door de lidstaat zijn aangewezen. Hieronder kunnen grondgebieden worden verstaan die op basis van artikel 8 van het SPAW-protocol worden aangewezen als bufferzone.

De directe kustlijn waaraan het SPAW-gebied I grenst, is van belang voor het behoud van de kwaliteit van het koraalrif. De kuststroken vormen als grensgebied tussen de zee en het land namelijk een bescherming tegen activiteiten die een doorwerking hebben in de kernzone (het beschermd gebied). Met het oog hierop wijst het landsbesluit als bufferzone de stranden der zee aan alsmede de getijdenzone. De getijdenzone als bufferzone wordt aangewezen over de hele lengte van het SPAW-gebied Curaçao. Ook mangroves en zeegras komen voor langs de kustlijn en in de binnenwateren. Daarnaast fungeren de binnenwateren, zoals het Spaanse Water, als broedkamers voor vissen. Het aanwijzen van de binnenwateren alsmede de wateren die grenzen

---

¹³ <http://www.researchstationcarmabi.org/wp-content/uploads/2015/07/Vermeij-MIA-2012-Curacao-State-of-the-reef-2012-Carmabi-c2012.pdf>

¹⁴ <http://www.icriforum.org>

¹⁵ <http://waittinstitute.org/bluehaloinitiative/curacao/>

aan het SPAW-gebied I als bufferzone is derhalve ook van belang voor het behoud van het ecosysteem rondom de koraalriffen. De aangewezen buffergebieden dragen bij aan het behoud van de natuurwaarden in het SPAW-gebied I. In de Landsverordening tot wijziging van het Eilandelijk Ontwikkelingsplan (herziening Oostpunt)¹⁶ zijn de watersheds en de gebieden, waarin mangroves voorkomen, reeds aangewezen als conserveringsgebied.

Voorop staat dat het SPAW-gebied I wordt aangewezen vanwege de goede kwaliteit van de aanwezige koraalsoorten. Het aanwijzen van dit gebied is ook van belang in het kader van de ontwikkeling van de tweede megapier. In het gebied waarin de tweede megapier is gerealiseerd, kwamen enkele koralen voor die zijn beschermd op grond van het SPAW-protocol. Er geldt een verbod op het beschadigen van deze koralen. Er is een vrijstelling van dit verbod voorzien die op 18 juli 2016 aan de Wetenschappelijke en Technische Raadgevende Commissie van het SPAW-protocol is voorgelegd. Daarbij is vermeld dat het in te stellen SPAW-gebied I kan worden aangemerkt als een compenserende maatregel als bedoeld in het SPAW-protocol. De totstandkoming van het SPAW-gebied I zal terstond na inwerkingtreding van dit landsbesluit worden aangemeld bij het secretariaat van het SPAW-protocol. Verder is op grond van de Rifbeheerverordening Curaçao¹⁷ voor de bouw van de tweede megapier tevens een ontheffing verleend als bedoeld in artikel 5 van die landsverordening.

Relatie tot de landsverordening herziening Oostpunt

Ter volledigheid, wordt hieronder de relatie met de Landsverordening tot wijziging van het Eilandelijk Ontwikkelingsplan (herziening Oostpunt) geschetst. Door totstandkoming van die landsverordening is de ontwikkeling van Oostpunt mogelijk gemaakt¹⁸. In de memorie van toelichting behorende bij deze landsverordening wordt vermeld, dat in de onderzoeken die ten grondslag liggen aan de landsverordening rekening is gehouden met de verdragen die voor het Land Curaçao gelden, waaronder het SPAW-protocol. Bij het ontwikkelen van Oostpunt zal aan voornoemde bestaande regelingen en de geldende verdragen moeten worden voldaan. Deze regelingen zullen met of zonder de instelling van het SPAW-gebied I gehandhaafd moeten worden. In dat verband zijn in deze landsverordening voorwaarden verbonden aan de ontwikkeling.

In de Landsverordening herziening Oostpunt zijn de gebieden met mangroven bestemd als conserveringsgebied, ook in Fuikbaai en Lagun Blancu. De onontwikkelde gebieden in de lagunes hebben de bestemming water gekregen. In de memorie van toelichting bij deze landsverordening wordt vermeld, dat een beperkte ontwikkeling van de lagunes ten behoeve van waterrecreatie (jachthaven) is voorzien. Uitgangspunt is dat aan de toekomstige ontwikkeling eisen worden gesteld om aantasting van koralen en impact op de flora en fauna te minimaliseren. Verstoring aan het koraal door baggerwerkzaamheden of het maken van een opening in de landtong van de lagunes moet tot een minimum worden beperkt met minimale directe fysieke impact als gevolg van afvoer van regenwater en uitstoot van restwater. Verder is daarin vermeld dat in Fuikbaai een jachthaven is voorzien en in Lagun Blancu een jachthaven kan worden aangelegd. Toegang tot Lagun Blancu vanuit zee door de bestaande connectie kan

---

¹⁶ P.B. 2017, no. 1.

¹⁷ P.B. 2017, no. 77.

¹⁸ Er worden immers bestemmingen toegekend en is het gebied van Oostpunt niet langer een “witte vlek” in het EOP.

alleen worden gerealiseerd, indien dat mogelijk is zonder dat er koraalriffen en/of ook stranden langs de randen van de Lagun worden beschadigd. Er dient te worden gestreefd naar het behoud van Awa Blancu en Awa di Oostpunt door het gebruik van het water slechts toe te staan aan zwemmers, duikers en snorkelaars en ongemotoriseerde vaartuigen.

In de bepalingen van de landsverordening tot wijziging van het Eilandelijk Ontwikkelingsplan herziening Oostpunt is daarom bij de ontwikkeling van de gronden te Oostpunt opgenomen, dat passende voorwaarden worden gesteld en passende maatregelen worden getroffen die waarborgen dat er sprake is van een daadwerkelijke en effectieve bescherming van het mariene milieu en die waarborgen dat verontreiniging van het kustgebied en het zeewater als gevolg van bouwactiviteiten of van die activiteiten in de vorm van gebruik na realisatie van de bouwwerkzaamheden wordt voorkomen, zulks in overeenstemming met de eisen die voortvloeien uit regelgeving en internationale verdragen. Deze maatregelen moeten onder meer voorkomen dat als gevolg van ontwikkeling meer regen-, riool- of andersoortige verontreiniging van het kustgebied en het zeewater plaatsvindt. Deze voorwaarden en maatregelen zijn met name bedoeld ter bescherming van de koralen voor de kust van Oostpunt. De aanvullende voorwaarden in deze landsverordening strekken ook tot bescherming van het mariene milieu en daarmee het aan te wijzen SPAW-gebied I.

Taken gebiedsbeheerder

Behoud en actieve bescherming van natuurwaarden vormen belangrijke schakels in de ontwikkeling van de nationale identiteit. Er wordt een gebiedsbeheerder aangewezen die het SPAW-gebied I mede moet gaan beheren. Een van de kerntaken van de gebiedsbeheerder zal zijn het geven van informatie over de natuurwaarden aanwezig in het SPAW-gebied I, alsmede het stimuleren van de actieve betrokkenheid van de jeugd bij het beheer daarvan. Voor het SPAW-gebied moet jaarlijks een beheerplan opgesteld worden. De gebiedsbeheerder doet daartoe een voorstel. De ministers stellen het beheerplan vast. In het voorstel moet de gebiedsbeheerder onder meer beschrijven welke beheers- en beschermingsmaatregelen gelden voor activiteiten in het SPAW-gebied I. Voor deze activiteiten zijn al verschillende regelingen van kracht. Te denken valt aan de Landsverordening maritiem beheer, de Landsverordening grondslagen natuurbeheer en – bescherming, Visserijlandsverordening, Landsverordening voorkoming van verontreiniging door schepen en Rifbeheerverordening. Op grond van de Landsverordening maritiem beheer geldt bijvoorbeeld al een verbod om zonder een vergunning een bouwwerk aan te leggen in op of de bodem van de territoriale zee. Dit is ook een van de maatregelen die is genoemd in artikel 5 van het SPAW-protocol. Door de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning wordt aan de gebiedsbeheerder mandaat verleend zodat de gebiedsbeheerder ook zijn taken op grond van het beheerplan kan uitvoeren.

Beschermende maatregelen

Voor activiteiten op land, vooral in de bufferzones, die gevolgen kunnen hebben voor het SPAW-gebied Curaçao gelden verder de regels op grond van het Eilandelijk Ontwikkelingsplan, de Bouw – en Woningverordening 1935, Hinderverordening 1994, etc. Als enige nader uitgewerkte maatregel, naast de al geldende regels, is in het landsbesluit geregeld dat er een ankerverbod geldt in het SPAW-gebied I. Hiervan kan de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, in overeenstemming met de Minister van Gezondheid, Natuur en Milieu, ontheffing verlenen.

II. Financieel

Aan de instelling van het SPAW-gebied I zijn geen directe financiële gevolgen voor de landsbegroting verbonden. De Curaçao Ports Authority heeft zich gecommitteerd tot het toekennen van een jaarlijks budget voor een periode van vijf jaar en een bijdrage voor opstartkosten voor het beheer van het SPAW-gebied. De gebiedsbeheerder dient jaarlijks verantwoording af te leggen over de financiële middelen. De ministers kunnen deze frequentie van verantwoording wijzigen, als zij dat nodig achten. Op deze manier worden de uitgaven gecontroleerd.

Binnen deze termijn zal moeten worden nagedacht over een duurzame, en het liefst zelfvoorzienende, bekostiging van het SPAW-gebied I door middel van het genereren van (eigen) inkomsten voor het beheer van het SPAW-gebied. Er kan in dit verband worden gedacht aan een gedeeltelijke bekostiging door het Natuurfonds waarvan de oprichting reeds door de Raad van Ministers ten principale is goedgekeurd (zie § 4.1.5 van het MoU tussen het Waitt Institute en de regering van Curaçao).

Zoals in andere landen reeds het geval is zal dit fonds onder meer worden gevoed door inkomsten uit gebruikersrechten of een toeristenbelasting. Het Natuurfonds maakt eveneens deel uit van de beleidsaanbevelingen van het Waitt Institute die 16 juli 2016 zijn opgeleverd en op 3 augustus 2016 gepresenteerd zijn aan de Raad van Ministers. Ook de gebiedsbeheerder moet voorstellen doen over de financiering van het SPAW-gebied na die vijf jaar.

III. Raad van Advies

Bij advies van 22 september 2016 (RvA no. RA/45-16-LB) heeft de Raad van Advies de regering in overweging gegeven conform het ontwerp te besluiten, nadat met het advies rekening zou zijn gehouden. Het advies van de Raad is in overwegende mate overgenomen en verwerkt in het ontwerp. De tekst van de regeling is op punten aangepast en de nota van toelichting is aangevuld.

IV. Artikelsgewijs deel

Artikel 1

In onderdeel a wordt het begrip “ministers” gedefinieerd. De definitie wordt gebruikt in de artikelen 4 en 6. Door beide ministers hierin een taak te geven wordt de samenwerking tussen beide ministers vastgelegd. De Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur is verantwoordelijk voor de natuur. De Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning is beheerder van de territoriale zee. De artikelen 4 en 6 hebben betrekking op de goedkeuring van het beheerplan en het verslag over het gevoerde beheer. Ook bij het verlenen van een ontheffing moeten de ministers tot overeenstemming komen. De betrokken ministers hebben immers op dit vlak overlappende, wettelijke bevoegdheden. Het doel van het beheer is de bescherming van natuurwaarden als bedoeld in het SPAW-protocol.

In artikel 1, onderdeel c, wordt de gebiedsbeheerder gedefinieerd. Het begrip gebiedsbeheerder wordt geïntroduceerd ter onderscheiding van de beheerder in het algemeen. Ingevolge artikel 4

van de Landsverordening maritiem beheer is de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning beheerder van de territoriale zee en de exclusieve economische zone. Artikel 6 van die landsverordening biedt de mogelijkheid het beheer over een deel van deze zeegebieden onder door de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning te mandateren aan een rechtspersoon, zoals de gebiedsbeheerder.

Artikel 2

In het eerste lid van dit artikel wordt het SPAW-gebied I ingesteld als beschermd gebied. Tevens wordt verwezen naar een bijlage als onderdeel van dit landsbesluit. Deze bijlage omvat een tekening van het eiland Curaçao en de haar omringende wateren met de ligging van het SPAW-gebied I en de daarbij behorende bufferzone.

Het eerste lid omschrijft nauwkeurig de grenzen van het SPAW-gebied I. Hierbij wordt uitgegaan van de laagwaterlijn en de afsluitingslijnen als bedoeld in het Besluit uitbreiding territoriale zee van het Caribisch deel van het Koninkrijk¹⁹. In dit besluit wordt onderscheid gemaakt tussen de laagwaterlijn, basislijnen en afsluitingslijnen. De laagwaterlijn is omschreven in artikel 1, tweede lid, van het Besluit. In dat artikel is neergelegd dat de laagwaterlijn de dieptelijn van nul meter is of, waar deze ontbreekt, de kustlijn dan wel de randen van droogvallende riffen, zoals aangegeven op de grootschalige Nederlandse zeekaarten. Basislijnen zijn enkel voor een deel van de kust van Aruba en van Bonaire vastgesteld (artikel 3). Daarnaast zijn afsluitingslijnen vastgesteld (artikel 4). De functie van een afsluitingslijn is het compenseren van een relatief diepe inham in de kust bij het vaststellen van de territoriale zee. De honderd meter lijn van het SPAW-gebied I wordt gemeten vanaf de laagwaterlijn en de afsluitingslijnen.

In het tweede lid is bepaald met welke naam het beschermde gebied wordt aangeduid, alsmede een vertaling in de Engelse taal. Een en ander in verband met de internationale aanmelding van het gebied als beschermd gebied.

Het derde lid regelt dat de aan het SPAW-gebied grenzende kustlijn, stranden der zee alsmede de baaien en inhammen een bufferzone vormen als bedoeld in artikel 8 van het SPAW-protocol. Activiteiten op land kunnen namelijk gevolgen hebben voor het SPAW-gebied. In een bufferzone gelden niet dezelfde beheersmaatregelen als in het beschermde gebied als zodanig. In het SPAW-gebied moeten alle te beschermen eigenschappen beschermd worden, maar in de bufferzone hoeft slechts datgene beschermd te worden wat een doorwerking heeft in de SPAW-gebied. Het hangt dus in het bijzonder af van wat er in de kern beschermd moet worden. Verder moet in de bufferzone rekening worden gehouden met de voorziene ontwikkelingen. De voornaamste reden waarom een gebied op land aan de kust als een bufferzone is meegenomen, vloeit voort uit het feit dat diverse zeeorganismen voor hun voortbestaan nauw verbonden zijn aan deze kuststrook. Met het oog op de voorgaande afwegingen wijst het landsbesluit de stranden der zee als bedoeld in het Burgerlijk Wetboek, de getijdenzone en wateren die geen deel uitmaken van het SPAW-gebied, maar die van belang zijn voor het behoud van de natuurwaarden in het SPAW-gebied aan als bufferzone als bedoeld in artikel 8 van het SPAW-protocol. Het begrip "stranden der zee" hoewel niet zo strak beschreven, is het een juridisch begrip van het burgerlijk

---

¹⁹ Stb. 1985, no. 559.

recht. Ook de inhammen en baaien die direct grenzen aan of in open verbinding staan met het SPAW-gebied, maar geen deel uitmaken van de territoriale zee zijn van belang voor de gezondheid van het koraalrif. Men denke bijvoorbeeld aan de aanwezigheid van mangroves die ten eerste sedimenten vasthouden en ten tweede dienen als kraamkamer voor allerlei vissoorten die vervolgens op het koraalrif leven. De zeegrasbedden die voorkomen in binnenwateren zijn van belang als foerageergebieden voor onder meer zeeschildpadden. Het Spaanse Water is voorzien als deel van de bufferzone, maar niet als deel van het SPAW-gebied.

De gebiedsbeheerder zal in het beheerplan de gevolgen van de activiteiten in de bufferzones op het SPAW-gebied beschrijven.

Artikel 3

De gebiedsbeheerder krijgt mede het beheer in het SPAW-gebied. De basis van de uitvoering van het beheer van het SPAW-gebied wordt gevormd door het mandaat verleend door de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning op grond van de Landsverordening maritiem beheer. Artikel 7 van die landsverordening regelt de inhoud van het mandaat. De gebiedsbeheerder krijgt op grond van het mandaat, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Landsverordening maritiem beheer van de Minister specifieke, doch gelimiteerde, taken ter uitvoering van die landsverordening. Hieronder vallen ook het uitvoeren van feitelijke beheerhandelingen. De nadruk ligt op het uitvoeren van patrouilles ten einde schade aan de waarden in het SPAW-gebied te voorkomen, het melden van illegale activiteiten en onregelmatigheden op grond van bestaande regelingen aan de bevoegde instanties, het plaatsen en onderhouden van meerboeien. In deze regeling worden geen bevoegdheden op het gebied van de vergunningverlening aan de gebiedsbeheerder gemandateerd. Nadere implementatie van de voorschriften van het Verdrag van Cartagena en het SPAW-protocol zal geschieden door middel van het vaststellen van de daartoe geëigende wet- en regelgeving.

Artikel 4

Artikel 4 bevat de kern van de opdracht van de gebiedsbeheerder als medebeheerder van de mariene wateren in het SPAW-gebied. Voorts regelt dit artikel ook de verantwoordelijkheid van de ministers voor het gevoerde beheer, door middel van het vaststellen van het door de gebiedsbeheerder voorgestelde beheerplan. Het opstellen van een jaarlijks beheerplan vereist een visie op de activiteiten die noodzakelijk zijn om de doelstellingen van het SPAW-protocol te bewerkstelligen. In het beheerplan moet worden vermeld op welke wijze gebruikers zijn betrokken bij de voorbereiding van het beheerplan.

Artikel 5

In artikel 5 zijn de elementen opgenomen die in het beheerplan dienen te worden opgenomen. Gelet op de doelstellingen van het SPAW-protocol wordt in artikel 5 de nadruk gelegd op de uitwisseling van kennis en informatie met doelgroepen (bijvoorbeeld scholen en andere vormen van educatie), maar ook recreatieve gebruikers, zoals duikers en snorkelaars, maar ook vissers. Ook overleg en samenwerking met directe belanghebbenden, zoals bedrijven en zakelijk gerechtigden, of die anderszins betrokken zijn bij het gebruik van het SPAW-gebied of geraakt

kunnen worden door het SPAW-gebied is voorzien. Het beheer van het SPAW-gebied is immers niet gericht op het verbieden van het gebruik van het gebied, maar op het beheersen van het gebruik met het oog op het bewerkstelligen van de doelen van het SPAW-protocol. Zodoende worden de bijzondere natuurwaarden voor volgende generaties behouden. Ook samenwerking met toezichthouders zoals de havenmeester en de Kustwacht zijn voorzien en noodzakelijk voor een effectief beheer. Immers toezichtsbevoegdheden op basis van de desbetreffende landsverordeningen en overige geldende wettelijke regelingen blijven intact.

Artikel 7

Dit artikel verbiedt het ankeren in het SPAW-gebied I. Dit is in vergelijking met artikel 19 van de Landsverordening maritiem beheer een algemeen verbod. Ongecontroleerd ankeren is destructief, omdat hiermee fragiele koralen worden omgetrokken en vernield. Voor bepaalde schepen en bepaalde activiteiten in verband met redding en opsporing geldt geen ankerverbod. Bij de besluitvorming tot het geven van een ontheffing in de delen van het SPAW-gebied waarvoor een ankerverbod geldt, dient een afweging plaats te vinden tussen het belang om te ankeren en het belang van de bescherming van het koraalrif ecosysteem, de mangroven en zeegrasvelden. Om de schade aan het koraalrifecosysteem te beperken kunnen voorschriften aan de ontheffing worden verbonden.

Artikel 10

De inwerkingtreding van dit landsbesluit is gesteld op twee maanden na bekendmaking. Dit betekent dat het landsbesluit geldend recht is met ingang van de derde maand na de bekendmaking.

Tijdens deze invoeringsperiode wordt informatie aan het publiek gegeven over het belang van de aanwijzing van het SPAW-gebied en de functie van de bufferzone. Tevens worden tijdens de invoeringsperiode de communicatie en andere aspecten van de afstemming tussen beheerder en toezichthouders georganiseerd. Zoals hierboven aangegeven leidt het aanwijzen van een beheerder voor het beschermde gebied en de bufferzone, voorsnog niet tot een wijziging van de toezichthoudende bevoegdheden neergelegd in de onderscheiden landsverordeningen.

De Minister van Verkeer, Vervoer
en Ruimtelijke Planning,
Z.A.M. JESUS-LEITO

De Minister van Gezondheid,
Milieu en Natuur,
S.F.C. CAMELIA-RÖMER

Bijlage behorende bij artikel 2, onderdeel b en derde lid, van het Landsbesluit SPAW-gebied I

